

**Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām
sadarbības organizācija**

**Diskriminācija pret cilvēkiem ar
invaliditāti**

Gunta Anča

*Konferences "Nedzirdīga sievietē darba tirgū Latvijā un Eiropā
No diskriminācijas uz iekļaušanu"
27.09.2005.Rīgā*

**Tu vēlies paēst jaukā restorānā,
bet apkalpojošais personāls saka, ka
neapkalpos, jo nesaprot, ko Tu vēlies
pasūtīt.**

Tu vēlies braukt uz Jūrmalu, gaidi vilcienu,

bet tas nepienāk, jo ir mainīts iepriekš
noteiktais perons.

Par to ir paziņots tikai caur skaļruni.

Tu iegriezies veikalā,
lai iegādātos jaunu tērpu rudenim,

bet pārdevēja nepiegriež Tev vērību un
apkalpo pircējus, kuri ir atnākuši vēlāk.

**Tā ir
diskriminācija!!!**

Diskriminācija ir

- Tiešā diskriminācija
- Netiešā diskriminācija
- Cieņas aizskaršana, kas saistīta ar atšķirību

Tiešā diskriminācija

Tiešā diskriminācija rodas, ja ar vienu personu apietas sliktāk, nekā ar citu analogiskās situācijās rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes vai dzimumorientācijas dēļ.

Tiešā diskriminācija

Piemēram:

Darba piedāvājuma sludinājums, kurā teikts "invalidiem nepieteikties."

Darba devējs cilvēkam ar invaliditāti par vienādu darbu maksā mazāk nekā cilvēkam bez invaliditātes

Netiešā diskriminācija

Netiešā diskriminācija rodas, ja ārēji neitrāli nosacījumi, kritēriji vai prakse nostādītu cilvēkus neizdevīgā stāvoklī rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes vai dzimumorientācijas dēļ, līdz kamēr prakse var tikt objektīvi pamatota ar likumīgu mērķi.

Netiešā diskriminācija

Piemēram:

Prasība visiem cilvēkiem, kas piesakās konkrētam darbam, nokārtot noteiktas valodas zināšanu pārbaudi, pat ja šī valoda nav nepieciešama šajā darbā. Pārbaude var atsijāt vairāk cilvēku, kam ir atšķirīga dzimtā valoda.

Prasība pēc augstākās izglītības, pieņemot darbā cilvēkus uz mazkvalificētām darba vietām .

Cieņas aizskaršana

Cieņas aizskaršana, lai pazemotu tos, kuri ir atšķirīgi.

Cieņas aizskaršana

Piemēram:

Darba biedri izturas
nievājoši un izsaka
aizskarošas piezīmes par
invaliditāti.

Ikviens kādu ir diskriminējis

Ja Tu saki:

“Man nepatīk melni cilvēki.”

“Viņš ir stulbs vai idiots.”

“Jūs esat pret gejiem un lesbietēm.”

“Jūs esat pret musulmanismu vai
jehoviešiem.”

“Šis darbs nav priekš sievietēm.”

“Jums nepatīk cilvēki ar invaliditāti”

Jūs kādu diskriminējat!

Ikviens var cīnīties pret diskrimināciju

Arī Tu vari:

Palīdzēt cilvēkiem, kuri tiek diskriminēti.

Stāstīt citiem par savu pieredzi būt
atšķirīgam.

Draudzēties arī ar tiem, kas ir atšķirīgi.

Censties saprast jeb būt tolerantam pret
tiem, kas ir atšķirīgi.

Pret diskrimināciju juridiski aizsargā:

Latvijas valsts likumdošana

Eiropas Savienības likumdošana

Latvijas valsts likumdošana

Darba likums

Antidiskriminācijas likums (Saeimā)

Eiropas Savienības likumdošana:

2000. gada 29. jūnija Padomes Direktīva
Nr. 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas
attieksmes principu pret personām neatkarīgi
no rasu vai etniskās piederības

un

Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīva
2000/78/EK, kas nosaka kopēju sistēmu
vienādei attieksmei pret nodarbinātību un
profesiju.

Eiropas Savienības likumdošana:

Abas direktīvas aizliedz diskrimināciju darba tirgū šādās jomās:

Pieeja darba tirgum;
Nodarbinātības un darba vietas apstākļi
(pielāgota darba vieta)
Karjeras izvēles un apmācību vienlīdzīga
pieejamība.

Būsim iecietīgi pret citiem

**Mācīsim citus būt
ieciētīgiem pret sevi**